

Örtogräs i höstvetete

SAMMANFATTNING

Merskördarna för en behandling är betydligt högre och ligger i genomsnitt runt 1 000 kg/ha. Oavsett behandling har skörderesultatet varit mycket likartat, men med tydligt bättre samlad ogräseffekt i de led som behandlats både höst och vår. Svårbehandlade arter som näva och blåklint kräver en genomtänkt strategi och gärna en tanke kring detta redan på hösten. En annan lärdom är att en tidig behandling på våren riskerar att missa senare groende arter som då och målla. Även effekten på snärjmåra har gynnats av en senare behandlingstidpunkt på våren. Är en insats gjord på hösten finns ofta möjlighet att vänta in dessa sent groende arter innan kompletteringen på våren.

Mål

Försöksserien är inriktad mot örtogräs i höstvetete men alla led, utom led J med enbart Express 50 SX + Starane 180 + vätmedel på våren, är behandlade med en höstlösning som också har gräseffekt i någon omfattning.

Metod

Serien består ursprungligen av sex försök spridda över landet. (Västerås, Dalhem, Mjölby, Grästorps, Hörby och Borrby). Från försöket i Grästorps saknas dock resultat. Det har varit tio led i varje försök. Insatsen är i de flesta fall en kombination av både höst- och vårbehandling. Basprodukten på hösten har varit en produkt innehållande diflufenikan (DFF) - Legacy 500 SC i flertalet fall och Sempri i ett av leden. Tillsammans med denna behandling med DFF har det i fyra av leden också körts Boxer. Dosen Boxer har varierat från 0,5 till 2 l/ha. I ett led, I, har det i stället för Boxer körts 15 g/ha Lexus 50 WG.

Tabell 1. Samtliga led i årets försöksserie L5-3021, Örtogräs i höstvetete, höst och vår

Led	Behandling	Utv.std	Tid	Finansiär
A	Obehandlat			Regionalt
B	0,15 Legacy 500 SC	11	Höst	Regionalt
	1 Starane XL	24	Vår	
C	0,1 Legacy 500 + 0,5 Boxer	11	Höst	SJV
	0,5 Zypar	24	Vår	
D	0,1 Legacy 500 + 1 Boxer	11	Höst	Dow
	0,75 Zypar	24	Vår	
E	0,1 Legacy 500 + 1 Boxer	11	Höst	Dow
	0,25 Pixxaro EC + 0,075 Primus	24	Vår	
F	0,1 Legacy 500 + 2 Boxer	11	Höst	Syngenta/ADAMA
	11,25 Trimmer 50 SG + 0,6 Tomahawk 180 + 0,1 vät	31	Vår	
G	0,15 Sempri	11	Höst	UPL
	1 Starane XL	24	Vår	
H	0,25 Diflanil	11	Höst	Nordisk Alkali
	20 Nautius + 0,6 Flurostar + 0,1 vät	24	Vår	
I	0,15 Legacy 500 SC + 15 Lexus 50 WG	12	Höst	DuPont/ADAMA
	1 Starane XL	31	Vår	
J	11,25 Express 50 SX + 0,6 Starane 180 + 0,1 vät	24	Vår	Regionalt

Resultat

Nedan visas resultat i tabellform från en seriesammanställning där resultaten från alla de fem kvarvarande försöken samkörts. Av platsskäl kan resultat från enskilda försök inte visas, men kommenteras ändå där det känns relevant.

Sammanställningen av de genomsnittliga skörde-resultaten för de olika behandlingarna är nästan osannolikt lika. Alla behandlade led uppvisar tydliga merskördar på i genomsnitt ca 1 000 kg/ha. Enskilt mellan försöksplatserna varierar dock skörderesultatet betydligt. Både högst skörd och högsta merskörd uppnåddes i Östergötland. Här låg det bästa ledet på över 10 ton/ha i skörd och en merskörd för behandling på cirka 3,5 ton/ha. Lägst merskörd för bästa behandling uppmättes i det skånska försöket i Borrby, 350 kg/ha och lägst skörd, även det i Skåne, men då i Hörby med 5 400 kg/ha.

Tabell 2. Seriesammanställning av skördarna i L5-302I 2017. Fem försök

Led	Behandling	Skörd, kg/ha	Reltal	Antal försök
A	Obehandlat	6 940	100	5
B	0,15 Legacy 500 SC	8 060	116*3	5
	1 Starane XL			
C	0,1 Legacy 500 + 0,5 Boxer 0,5 Zypar	8 040	116*3	5
D	0,1 Legacy 500 + 1 Boxer	7 940	115*3	5
	0,75 Zypar			
E	0,1 Legacy 500 + 1 Boxer 0,25 Pixxaro EC + 0,075 Primus	8 040	116*3	5
F	0,1 Legacy 500 + 2 Boxer	8 090	117*3	5
	11,25 Trimmer 50 SG + 0,6 Tomahawk 180 + 0,1 vät			
G	0,15 Sempra	8 030	116*3	5
	1 Starane XL			
H	0,25 Difflanil	8 030	116*3	5
	20 Nautius + 0,6 Flurostar + 0,1 vät			
I	0,15 Legacy 500 SC + 15 Lexus 50 WG	8 050	116*3	5
	1 Starane XL			
J	11,25 Express 50 SX + 0,6 Starane 180 + 0,1 vät	8 030	116*3	5
LSD		540		

Tabell 3. Sammanställning av samlade örtogräseffekter, fyra respektive åtta veckor efter sista behandling

Led	Behandling	Behandlingseffekt 4 v respektive 8 v efter sista behandling, samtliga 1-åriga örtogräs			
		Effekt 4 v	Reltal	Effekt 8 v	reltal
A	Obehandlat				
B	0,15 Legacy 500 SC 1 Starane XL	87	100	79	100
C	0,1 Legacy 500 + 0,5 Boxer 0,5 Zypar	84	97	85	108
D	0,1 Legacy 500 + 1 Boxer 0,75 Zypar	84	96	80	102
E	0,1 Legacy 500 + 1 Boxer 0,25 Pixxaro EC + 0,075 Primus	87	100	82	104
F	0,1 Legacy 500 + 2 Boxer 11,25 Trimmer 50 SG + 0,6 Tomahawk 180 + 0,1 vät	94	107	83	106
G	0,15 Sempra 1 Starane XL	84	96	73	93
H	0,25 Diflanil 20 Nautius + 0,6 Flurostar + 0,1 vät	88	100	79	101
I	0,15 Legacy 500 SC + 15 Lexus 50 WG 1 Starane XL	94	108	93	118
J	11,25 Express 50 SX + 0,6 Starane 180 + 0,1 vät	57	65	67	85
LSD		15		16	

Om det nu var svårt att särskilja leden skördemässigt, så finns det skillnader vad gäller ogräseffekt. Det som tydligast utmärker sig är den sämre effekten i led J. Led J är bara behandlat en gång vid tillväxtens början på våren. Led I toppar effektivt och det beror på en bred effekt med särskild styrka mot näva, blåklint (Mjölby) och även en bra effekt mot dån (Västerås) och snärjmåra. Mot blåklint har även led E och F gått bra i det östgötska försöket, bättre än exempelvis led D, vilket också är statistiskt säkerställt.

Vid graderingen efter 8 veckor skiljer sig, med avseende på behandlingseffekt mot samtliga örtogräs, led I från led J med tvåstjärnig signifikans. Led C & F skiljer sig mot led I med enstjärnig signifikans. Slutligen är skillnaden i effekt mellan led I och led G också statistiskt säker till led I:s fördel.

Bredast ogräsflora har försöket på Gotland, men den samlade ogräseffekten åtta veckor efter sista behandling ligger där mellan 98 och 99 % i alla led utom led J som har 88 %. Artvis är det därför svårt att dra några slutsatser. En merskörd på drygt 1 700 kg/ha vittnar om det tydliga behovet av ogräskontroll.

Slutsatser

I denna försöksserie har merskörden av enbart en vårbehandling varit densamma som för kombinerad höst- och vårbehandling. Särskilt vid höga ogräsförekomster brukar det inte vara så. Normalt betyder då konkurrensen redan på hösten så mycket att det är svårt att kompensera för detta med enbart en vårsats.

Tittar vi däremot på den samlade ogräseffekten syns i årets försök tydligt ett mervärde av en kombinerad höst- och vårbehandling. Likaså gäller det, i vanlig ordning, att anpassa sig efter aktuella fältförhållanden. Vet man exempelvis med sig att vårgroende arter som dån, målla och åkerbinda är frekvent förekommande gäller det att se till att kompletteringen på våren inte görs för tidigt. Konkurrensstarka ogräs som näva, blåklint och snärjmåra kräver särskild hänsyn.

Nu är det bara i ett försök det finns blåklint, men om vi ska titta närmare på de nya produkterna Zypar och Pixxaro EC och deras verkan på blåklint kan vi dra följande slutsatser. För riktigt bra blåklintseffekt har inte 0,75 Zypar varit tillräckligt. Kombinationen 0,25 l Pixxaro EC + 0,075 l Primus har däremot gått riktigt bra. Det resultatet är inte riktigt logiskt. De innehåller båda den nya aktiva substansen haluxifenmetyl, även kallad Arylex, men totaldosen Arylex är högre i ledet med Zypar. Även Primus har blåklintseffekt, men Zypar innehåller likt Primus också florasulam och den sammanlagda dosen florasulam är i stort lika i båda leden. Är det möjligen skillnaden i formulering mellan Pixxaro EC och Zypar som ger utslag? Att Pixxaro EC även innehåller fluroxipyr (Starane) borde rimligen inte göra den skillnaden.